

زندگینامه دکتر بهرام پیمانی فرد

مهدی زهدی *

* پژوهشگر منابع طبیعی و عضو پیشین شورای عالی جنگل، مرتع و آبخیزداری
mezohdi@yahoo.com

◀ پروژه‌های اصلاح مرتع از اولین اقدامات اجرایی در مدیریت مراتع بود که در دهه ۱۳۳۰ در سطح کشور آغاز شد. از اوایل این دهه، با حضور کارشناسان خارجی در قالب برنامه‌های اصل چهار، بررسی‌هایی در خصوص مراتع شروع شد و با توجه به آنکه بخش‌های وسیعی از مراتع تخریب و پوشش گیاهی ضعیف شده بود، ضرورت اصلاح و بازسازی پوشش گیاهی مورد تأکید قرار گرفت. همچنین ایستگاه‌های تحقیقاتی فرق، توقف دام و ایستگاه‌های تولید بذر گیاهان مرتعی به مرور راه‌اندازی شدند. در سال‌های بعد و براساس پیشنهاد کارشناسان خارجی، طرحی مشترک با حمایت سازمان خواروبار جهانی سازمان ملل (F.A.O) با عنوان «طرح مشترک بررسی‌های مراتع» مصوب و با حمایت مالی F.A.O و همکاری سازمان جنگلبانی و بعدها وزارت منابع

دانشمندان ایرانی

از راست آقای دکتر پیمانی فرد و نویسنده مقاله، مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع، سال ۱۳۹۵

طبیعی در ایران به اجرا درآمد. یکی از مهم‌ترین برنامه‌هایی که در قالب این طرح پیگیری شد، حمایت از ایستگاه‌های تولید بذر به‌منظور تولید بذر گیاهان مرتعی بومی برای اجرای عملیات اصلاح و احیای مراتع بود. در این راستا در اوایل دهه ۱۳۴۰ سازمانی با عنوان سازمان اصلاح مراتع و تهیه علوفه در وزارت کشاورزی تشکیل شد. با توجه به رسالتی که برای این سازمان ترسیم شده بود، استخدام فارغ‌التحصیلان جوان دانشگاه‌های معتبر کشور در دستور کار قرار گرفت. آقای دکتر بهرام پیمانی فرد یکی از افرادی بود که در سال ۱۳۴۴ به استخدام اداره کل مراتع درآمد و از اولین متخصصین ایرانی بود که در ارتباط با شناسایی، اصلاح و تولید بذر گیاهان مرتعی به‌منظور اجرای عملیات اصلاح و احیای مراتع کار خود را آغاز کرد.

دکتر بهرام پیمانی فرد متولد ۲۹ شهریور سال ۱۳۲۰ در شهر یزد است. تحصیلات ابتدایی و دبیرستان خود را در شهر محل تولدش به پایان رساند، در سال ۱۳۴۰ در رشته مهندسی کشاورزی دانشگاه

ارائه توضیحات توسط آقای دکتر پیمانی فرد پیرامون برنامه‌های پژوهشی مرکز بررسی‌های مراتع همدان آبرسد (دماوند) - ۱۳۶۴

در این عکس همراهان همیشگی ایشان (آقایان آرزو، دکتر ملک‌پور و مهندس علیها) و در میان مدعوین، روانشاد استاد گرانقدر آقای دکتر کریم جوانشیر و سرکار خانم دکتر کروری و جمعی از کارشناسان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری به همراه کارشناسان و اعضای هیئت علمی مؤسسه حضور دارند.

در آن زمان آقای دکتر جزیره‌ای مدیرکل مراتع و رئیس این سازمان بود. فائو ۳-۲ سال قبل از آن تاریخ (۱۳۴۲) طرحی را با عنوان بررسی مراتع و تأمین علوفه در ایران شروع کرده بود که در غالب آن، آقای هانری پابو مراتع و پوشش گیاهی ایران را مطالعه می‌کرد. در این طرح چند کارشناس آمریکایی و اروپایی به ایران آمدند. این طرح به ریاست آقای گرهام حدود ۵ سال طول کشید و از ایران آقایان مهندس نیکنام، مهندس سراج، مهندس شیدایی و مهندس ایرانفر با طرح همکاری می‌کردند که مهندس ایرانفر رئیس ایرانی این پروژه بود. آقای مهندس باباخانلو دستیار آقای پابو و من هم با آقای کرنیک کارشناس اهل انگلستان همکار بودم. آقای کرنیک در زمینه معرفی گیاهان مرتعی (Plant Introduction) کار می‌کرد و از مناطق مورد مطالعه آقای پابو، بذر گیاهان مرتعی را جمع‌آوری و در ایستگاه‌های تحقیقاتی، آزمایش می‌کردیم. در آن زمان ۱۷ ایستگاه قرق تحقیقاتی وجود داشت که ۶-۵ ایستگاه در استان تهران و مرکز بررسی‌های مراتع همدان آبرسد (دماوند) مرکز اصلی فعالیت‌های ما بود.

در قالب این طرح و با کمک آقای کرنیک در سال ۱۳۴۸ بورس تحصیلی فائو شامل من شد و با حمایت آقای مهندس شیدایی که در آن زمان مدیرکل مراتع بود و من خود را خیلی مدیون ایشان می‌دانم، برای تحصیل در زمینه معرفی گیاهان مرتعی به آمریکا رفته و در ایالت واشنگتن در یک دوره یک سال و چند ماهه فوق لیسانس گرفتم. در آن زمان با توجه به رشته تحصیلی‌ام در دانشگاه پهلوی (شیراز) که در زمینه آب و خاک بود، تمام واحدهای درسی من را پذیرفتند و این در کوتاه شدن دوره تحصیلی خیلی مؤثر بود. در دانشگاه پولمن (Pullman) واشنگتن با راهنمایی ۳ استاد از تز خود دفاع کردم و به ایران بازگشتم. با توجه به تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی (مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع) در مؤسسه مشغول به کار شدم. در آن زمان بخش تحقیقات مرتع چهار قسمت داشت، قسمت معرفی نباتات علوفه‌ای (که دکتر پیمانی فرد رئیس آن بود)، قسمت اکولوژی (با ریاست مهندس ملک)،

قسمت گیاه‌شناسی (با مسئولیت مهندس پرویز باباخانلو) و قسمت آگرونومی (با مسئولیت آقای دکتر همتی). در آن زمان آزمایشات سازگاری بذر گیاهان مرتعی را در ایستگاه همدان انجام می‌دادیم. چند سال بعد مجدداً با استفاده از بورس فائو برای تحصیل در دوره دکتری مرتع‌داری به ایالت وایومینگ آمریکا رفتم و با توجه به آنکه بخشی از کار تز را در قالب کارهای تحقیقاتی در ایران انجام داده بودم، دوره دکتری را طی دو سال و نیم تمام کردم و در سال ۱۳۵۸ به ایران بازگشتم. تز من روی هشت گونه مرتعی و معرفی تمامی

شیراز پذیرفته و پس از چهار سال در خرداد سال ۱۳۴۴ موفق به اخذ درجه فوق لیسانس مهندسی کشاورزی با گرایش آب و خاک شد. دکتر پیمانی فرد در سال ۱۳۵۱ ازدواج کردند و حاصل آن یک فرزند پسر به نام پدرام که دارای مدرک دکتری دامپزشکی است. در مصاحبه‌ای که با آقای دکتر پیمانی فرد در سال ۱۳۹۵ داشتیم، در ارتباط با نحوه شروع به کار در وزارت کشاورزی بیان کردند: «من و آقای مهندس پرویز باباخانلو دوست دیرینه‌ام در سال ۱۳۴۴ با همدیگر در سازمان اصلاح مراتع و تأمین علوفه استخدام شدیم که

اکسشن‌های آن متمرکز بود».

F.A.O در قالب طرح مشترک بررسی‌های مراتع که در ایران اجرا می‌شد، بورس‌هایی را برای ادامه تحصیل و کسب مهارت‌های علمی و فنی برای کارشناسان ایرانی در اختیار دولت قرار داد که در این چهارچوب افراد زیادی به کشور آمریکا و برخی از کشورهای اروپایی اعزام شدند. آقای دکتر پیمانی‌فرد نیز در قالب یکی از این بورس‌ها در هفتم بهمن سال ۱۳۴۷ به مدت ۱۲ ماه به آمریکا رفت و موفق به اخذ فوق لیسانس از دانشگاه ایالتی واشنگتن (کالج پولمن Pullman) در زمینه معرفی نباتات مرتعی شد و یک سال بعد در بهمن ۱۳۴۸ به ایران بازگشت. دکتر پیمانی‌فرد از تز فوق لیسانس خود در تاریخ پنجم فوریه ۱۹۷۰ با عنوان:

«Variation in Phenology and Morphology Introduced Accessions of Agropyron» دفاع می‌کند. ایشان از اولین محققین علم مرتع‌داری در کشور بوده است و بخش زیادی از عمر گران‌بهای خود را در رابطه با معرفی گیاهان علوفه‌ای و اصلاح و تولید بذر گیاهان مرغوب مرتعی صرف کرده است. پس از بازگشت و در هجدهم اسفند ۱۳۴۸، یک گزارش کامل از دوران تحصیل خود ارائه می‌کند که در بخش‌هایی از آن بیان می‌دارد: «این بورس برای اخذ درجه فوق لیسانس (M.S.) در رشته مرتع‌داری بوده است. در این ۱۲ ماه کلیه دروس گذرانده و تز (پایان‌نامه) ارائه شد. درواقع برنامه دو ساله را با کار شبانه‌روزی، در طول یک سال انجام دادم. دروس گذرانده شده عبارت بوده است از: مرتع‌داری خصوصی، انتشار جغرافیای نباتات، سمینار مرتع‌داری، احیای مراتع، آنالیز مراتع، جامعه نباتات مرتعی، اکولوژی نباتی، تهیه و تولید بذر، تحقیق و تز، مطالعه مخصوص. موضوع تحقیق و بررسی و تهیه پایان‌نامه (تز) مطابق با کارهایی بود که پیش‌ازاین در ایران جهت مطالعه روی سازگاری نباتات انجام داده بودم. چون هدف اصلی از این بورس کارآموزی در رشته معرفی نباتات بود، مطالعه روی ۳۲ گونه وارپته از مهم‌ترین انواع نباتات مرتعی که شامل انواع Agro-pyron (گندم وحشی) بود، انجام شد. این برنامه از جمله کارهای مشترک وزارت کشاورزی ایالات متحده آمریکا و دانشگاه ایالتی واشنگتن بود که در آغاز فصل رویش شروع و تا پایان دوره رشد این نباتات ادامه یافت. مطالعات مرفولوژیکی و فنولوژیکی و مقایسه کلیه خصوصیات ظاهری و میزان محصول این نباتات به‌طور دقیق بررسی و نتایج کلی با مباحث آماری در ۶۱ صفحه خلاصه شد و در تاریخ ۲۰ ژانویه ۱۹۷۰ به تصویب هیئت ممتحنه و اعضای کمیته تز رسید. گردش‌های علمی به‌منظور آشنایی با روش‌های مختلف مرتع‌داری کنترل گیاهان نامرغوب از طریق شیمیایی، بذرداری مصنوعی و روش‌های چرا از طرف دانشگاه ترتیب داده شد که از هر نظر آموزنده بود. در اکثر نقاط ایالات متحده پروژه‌های مرتع‌داری به‌منظور پرورش گاو بوده و مراتع بیشتر از پوشش علوفه انواع گراس تشکیل شده است و سعی بر این است که انواع نباتات نامرغوب و بوته‌هایی که در اثر چرای مفرط در این مراتع ایجاد شده با استفاده از مواد شیمیایی در سطح وسیعی ریشه‌کن شوند. برنامه‌های سیم‌کشی

و محصور کردن مراتع به‌منظور کنترل چرای دام در تمام مناطق از جمله لوازم موردنیاز در پروژه‌های مرتع‌داری است. تعیین وضعیت مراتع از نظر میزان تولید علوفه و محاسبه تعداد دام موردنیاز وظیفه دیگری است که در اجرای مرتع‌داری صحیح به‌عهده دامداران گذاشته شده است. مطالعات اکولوژیکی نباتات به‌منظور بررسی بهترین شرایط رویش و عوامل مؤثر در رشد نباتات نیز جزو هر یک از پروژه‌های مطالعاتی مرتع‌داری است. هر یک از مراحل یادشده از نظر تئوری و عملی نشان می‌دهد که این بورس برای اینجانب از هر نظر آموزنده و قابل استفاده بوده است». در پی نوشت این گزارش و با دستور معاون اداری وزارت منابع طبیعی، ایشان به‌صورت رسمی به استخدام این وزارت درمی‌آیند و حکمی با عنوان مسئول قسمت معرفی نباتات برای آقای دکتر پیمانی‌فرد صادر می‌شود. در تاریخ نوزدهم فروردین سال ۱۳۴۹ با توجه به نامه مدیرکل دفتر فنی خاک (آقای مهندس هنگ‌آفرین)، به آن دفتر منتقل شده و به‌عنوان کارشناس مسئول احیا مشغول به کار می‌شوند و سپس در همین دفتر با عنوان کارشناس اکولوژی و بتانیک به فعالیت ادامه می‌دهند. براساس مستندات بررسی شده، آقای دکتر پیمانی‌فرد در تاریخ ۲۳ آذر ماه سال ۱۳۴۴ در سازمان اصلاح مراتع و تولید علوفه وزارت کشاورزی به‌عنوان کارمند اداره کل مراتع آغاز به کار کرد. در تاریخ ۱۳۴۴/۱۱/۶ طی مکاتبه آقای مهندس اردهالی، رئیس مرکز آزمایش و ازدیاد بذر کرج، با مدیر کل سازمان و با توجه به سفر مهندس هوشنگ ریاضی به خارج از کشور و با هدف جایگزینی برای انجام امور مربوطه نیاز به معرفی یک کارشناس از سازمان مراتع مطرح می‌شود که طبق دستور دکتر جزیره‌ای در هامش این نامه آقای دکتر پیمانی‌فرد معرفی می‌شوند. آقای دکتر جزیره‌ای مدیرکل مراتع در تاریخ ۱۳۴۵/۶/۱ نامه‌ای به مرکز بررسی‌های مراتع کرج ارسال می‌کند که طی آن ذکر شده، بنابر پیشنهاد طرح مشترک بررسی‌های مراتع با همکاری سازمان ملل، از وجود آقای مهندس بهرام پیمانی‌فرد در دایره امور صحرائی آن مرکز استفاده شود. (در واقع طی این نامه ایشان به مرکز فوق معرفی می‌شود). طبق اسناد موجود در این زمان، همکاری ایشان با آقای کرنیک کارشناس انگلیسی در بازدیدهای صحرائی از مراتع شروع می‌شود. با توجه به آنکه آقای دکتر پیمانی‌فرد در بدو استخدام به‌صورت پاره‌وقت در برخی از فعالیت‌های صحرائی با آقای کرنیک (M. D. Kernick) همکاری می‌کرد، کرنیک در چهاردهم فروردین ۱۳۴۶ در قالب نامه‌ای رسمی از مدیر پروژه کنت پیرس (C. Kenneth Pearse) درخواست می‌کند که آقای پیمانی‌فرد به‌صورت تمام‌وقت به‌عنوان دستیار با این طرح همکاری کند. در پی نوشت این نامه، آقای مهندس ایرافر، مدیر ایرانی پروژه مشترک، با این پیشنهاد موافقت می‌کنند، پس از آن با اعلام نظر موافق آقای دکتر جزیره‌ای، مدیر مراتع (سازمان اصلاح مراتع و تهیه علوفه)، ایشان به‌عنوان دستیار تمام‌وقت آقای کرنیک به فعالیت ادامه می‌دهند و این فعالیت تا زمان اعزام به آمریکا برای تحصیل ادامه داشته است. دکتر پیمانی‌فرد از نیمه دوم سال ۱۳۵۶ و با استفاده از بورس فائو، دوره دکتری در دانشگاه ویومینگ آمریکا را آغاز می‌کند. ایشان در

گزارش ارائه شده در سال ۱۳۵۷ بیان می‌کند، «برای دوره دکتری باید ۵۰ واحد درسی را به استثنای تز می‌گذرانیدیم، استاد راهنمای من آقای مورتون می (Morton May) بود.» ایشان ادامه می‌دهد: «با استاد راهنما در مورد یکی از کارهای تحقیقاتی که مدت ۵ سال در مرکز بررسی‌های مراتع همد آبرسد تحت عنوان توسعه معرفی نباتات با گونه‌های جدید بومی انجام شده صحبت کردم و قرار شد نتایج این طرح را به استاد راهنما ارائه کنم تا در دانشگاه در خصوص استفاده از این اطلاعات برای تز دکتری تصمیم‌گیری کنند.» لذا ایشان کپی اطلاعات طرح را از مؤسسه درخواست می‌کند. ظاهراً طرح تحقیقاتی فوق و نتایج آن برای موضوع رساله دکتری پذیرفته می‌شود و ایشان دوره دکتری را با تحقیق در همین زمینه به انجام می‌رساند. دکتر پیمانی‌فرد در تاریخ ۲۱ دسامبر ۱۹۷۹ مصادف با ۳۰ آذر ۱۳۵۸ از رساله دکتری (Ph.D.) خود با عنوان: «A Study of Fight Native Grass Species of Iran and Their Adaptation for Revegetation» دفاع می‌کند. این تحقیق که در ارتباط با توان سازگاری و رویش دوباره اکسشن‌های گونه‌های مرتعی زیر بود در کلکسیون گیاهان مرتعی در مرکز بررسی‌های مراتع همد آبرسد انجام شد.

Agropyron cristatum, A. intermedium, A. Tauri, A. trichophorum, Bromus tomentellus, Dactylis glomerata, Secale montanum و Hordeum bulbosum

در مرداد سال ۱۳۵۰ (چهارم مرداد ۱۳۵۰) و پس از بازگشت از دوره تحصیلی در آمریکا مأمور به خدمت در مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع می‌شوند، ایشان در سال ۱۳۶۱ و با درخواست رئیس وقت مؤسسه (آقای علاقبندی)، به همراه آقایان دکتر ملک‌پور، مهندس پرویز باباخانلو و دکتر میرفتح‌اله لطیفی از سازمان جنگل‌ها و مراتع به‌طورقطعی به مؤسسه منتقل می‌شوند و تا زمان بازنشستگی در مؤسسه خدمت می‌کنند. برخی از فعالیت‌های علمی و آموزشی یا عضویت در کمیته‌های

تخصصی و تقدیرنامه‌های دریافتی آقای دکتر بهرام پیمانی‌فرد در دوران خدمت و حتی پس از بازنشستگی را می‌توان به شرح زیر ذکر کرد.

مسئولیت‌ها و انتصاب‌ها:

- رئیس قسمت معرفی نباتات بخش تحقیقات مرتع مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور (۱۳۴۹ - ۱۳۵۴)
- رئیس بخش تحقیقات مرتع مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع از فروردین ۱۳۵۹ لغایت خرداد ۱۳۷۴
- در مقطعی جانشین رئیس مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور
- انتصاب در شورای مرکزی تحقیقات، آموزش و ترویج سازمان تحقیقات در سال ۱۳۶۲ به نمایندگی از مؤسسه
- ارتقاء به مرتبه علمی استاد پژوهش در سال ۱۳۶۵

همکاری و عضویت در کمیته‌ها و شوراهای تخصصی مؤسسه و سایر دستگاه‌ها:

- عضو و مسئول کمیسیون هماهنگی و برنامه‌ریزی تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی، ۱۳۶۰ لغایت ۱۳۷۰
- همکاری با ستاد انقلاب فرهنگی در راستای تکمیل برنامه رشته مرتع‌داری در سال ۱۳۶۲
- معرفی به وزارت علوم در سال ۱۳۶۲ در قالب طرحی موسوم به ارتباط وزارت کشاورزی با دانشگاه‌ها
- عضو گروه برنامه‌ریزی آموزشی کارشناسی ارشد مرتع و آبخیز ستاد انقلاب فرهنگی
- عضو کمیته آبخیز و شیلات وزارت فرهنگ و آموزش عالی
- شرکت در جلسات مربوط به برنامه‌ریزی برای ایجاد دوره کارشناسی ارشد در رشته جنگل در دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی کرج به نمایندگی از سازمان تحقیقات در سال ۱۳۶۲ براساس درخواست سرپرست گروه کشاورزی ستاد انقلاب فرهنگی
- عضو کمیسیون هماهنگی و برنامه‌ریزی کشاورزی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و منابع طبیعی در

سال ۱۳۶۵

- عضو گروه ارزشیابی استان‌های مختلف در مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور
- ناظر بر اجرای طرح‌های تحقیقاتی در زمینه مرتع (به‌عنوان مسئول بخش تحقیقات مرتع)
- عضو شورای تحقیقات و کمیته فنی مؤسسه
- عضو کمیته انتشارات مؤسسه
- عضویت در کمیسیون هماهنگی و برنامه‌ریزی تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی در فروردین سال ۱۳۶۸ (با ابلاغ معاون وزیر و رئیس سازمان تات)
- عضو کمیته تخصصی منابع طبیعی و شیلات معاونت پژوهشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی از سال ۱۳۶۷

عکس مربوط به سال ۱۳۵۳ در ایستگاه همد آبرسد، دکتر بهرام پیمانی‌فرد از چپ نفر دوم

- عضویت در کمیته تخصصی جنگل و مرتع دبیرخانه شورای تحقیقات اداره کل تحقیقات جهاد سازندگی، طی ابلاغ رئیس وقت مؤسسه در تاریخ اسفند ۱۳۶۹ به همراه دکتر حسن لطفیان به عنوان نمایندگان مؤسسه
- عضو کمیته تخصصی گروه منابع طبیعی حوزه معاونت پژوهشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی در سال ۱۳۷۰ (با ابلاغ معاون پژوهشی و دبیر شورای پژوهش‌های علمی کشور)
- عضویت در کمیته بررسی عملکرد مؤسسه و عضو شورای تحقیقات در سال ۱۳۷۱ (با ابلاغ رئیس مؤسسه)
- عضو فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران در شاخه مرتع و آبخیز گروه کشاورزی از سال ۱۳۷۰
- عضو گروه برنامه‌ریزی آموزشی دوره دکتری مرتع، وزارت فرهنگ و آموزش عالی

- معرفی از سوی مؤسسه برای راه‌اندازی پژوهشکده منابع طبیعی به عنوان استاد مرتع
- همکاری در تدوین استراتژی تحقیقات در برنامه دوم توسعه اقتصادی-اجتماعی کشور
- عضویت در کمیته تشویق و تنبیه کادر پژوهشی مؤسسه
- همکاری با دانشکده منابع طبیعی در زمینه راهنمایی دانشجویان و عنداللزوم تدریس در کلاس‌های تخصصی

◀ شرکت در مجامع علمی:

- شرکت در کنفرانس توسعه جنگلبانی در کشور ترکیه در تاریخ‌های هجدهم تا بیست و دوم خرداد سال ۱۳۴۹
- شرکت در نوزدهمین اجلاس کمیته فرعی کشاورزی و دامپروری وابسته به سازمان پیمان مرکزی، ۱۴ الی ۱۷ آذرماه سال ۱۳۵۰ در تهران
- شرکت در سمپوزیوم بین‌المللی درباره بوته‌های مقاوم تحت شرایط آب‌وهوای خشک در دانشگاه یوتا آمریکا در تابستان ۱۳۵۰
- عضو و دبیر کمیته انتشارات مؤسسه در سال ۱۳۵۲
- مأموریت به آمریکا از تاریخ ۱۳۵۶/۱۰/۱۵ به مدت یک سال به منظور مطالعه در زمینه مدیریت مراتع از سوی مؤسسه
- شرکت در کنفرانس سیاست توسعه جنگل در کشورهای منطقه سنتو (آنکارا) و تقدیر رئیس مؤسسه از ایشان بابت همکاری در این سمینار
- مأموریت به کشور سوریه در فروردین ۱۳۶۶ به مدت ۷ روز به منظور بررسی برنامه همکاری‌های تحقیقاتی با مرکز بین‌المللی تحقیقات دیم (ایکاردا)
- اعزام به کنگره بین‌المللی مرتع‌داری در کشور فرانسه در سال ۱۳۶۸ (۱۳۶۸/۸/۲۶) از سوی وزارت کشاورزی و ارائه سخنرانی با عنوان «Overall Quality and Quantity Evaluations of Native Ecotypes of Crested Wheat grasses of Iran»

◀ فعالیت‌های پژوهشی و مطالعاتی:

- مجری طرح‌های تحقیقاتی با عناوین:
 - بررسی سازگاری گونه‌های مرتعی در مناطق مختلف اکولوژیک کشور، هماهنگ‌کننده ملی، از سال ۱۳۴۵
 - جمع‌آوری بذر گیاهان مرتعی به منظور تقویت و تکمیل بانک ژن، همکار طرح ملی
 - اصلاح گونه‌های مرتعی با روش پلی‌گراس، مجری
 - مدیریت مرتع با شیوه‌های علمی، همکار
 - تعیین رابطه تولید گیاهان مرتعی با پوشش تاجی و یقه، مجری
 - حفظ ژرم پلاسما گیاهان مرتعی، مجری مسئول، از سال ۱۳۵۵
 - مقایسه تولید گونه‌های مختلف آتریپلکس (هرمزگان)، مشاور و همکار

- مطالعه سازگاری گونه‌های مرتعی بومی و بیگانه در مناطق استپی گرم و استپی معتدل خوزستان، مشاور و همکار
- کشت توأم جو و یونجه و بررسی تأثیر آن در استقرار و عملکرد یونجه دیم، مشاور و همکار
- مطالعه عمق، فصل، روش و میزان کشت بذر گیاهان مرتعی، مجری، از سال ۱۳۴۶
- مطالعه نحوه استقرار گیاهان مرتعی در بانکت‌ها، از سال ۱۳۵۱
- طرح توسعه معرفی نباتات با گونه‌های جدید بومی، از سال ۱۳۵۲
- انتخاب گروهی گیاهان مرتعی به منظور تهیه بذر خالص، از سال ۱۳۵۴
- مقایسه ارقام مختلف اسپرس در شرایط دیم، ۱۳۶۱
- مقایسه ارقام مختلف یونجه در شرایط دیم، از سال ۱۳۶۱
- شناسایی منوترین‌ها در گونه‌های درمنه (آرتمیزیبا)، از سال ۱۳۶۴
- همکاری در مطالعات و تهیه طرح برای شناسایی دشت لوت و معرفی از طرف رئیس مؤسسه به همراه آقای مهندس باباخانو در فروردین سال ۱۳۴۹
- مطالعات مختلف همچون برآورد ظرفیت مراتع غرب رودخانه

کرج در سال ۱۳۵۰

- همکاری در مطالعات حوزه آبخیز سد محمدرضا شاه لرستان در سال ۱۳۵۲ و همکاری در مطالعات سد هلیلرود در سال ۱۳۵۴
- اجرای طرح تحقیقاتی سازگاری نباتات علوفه‌ای با ۲۱ گونه در ایستگاه‌های باسند، صفرابسته و نوشهر (سواحل دریای خزر)
- مطالعه مراتع لرستان، سال ۱۳۶۰

• شرکت در سمینار مدیریت منابع طبیعی منطقه زاگرس در یاسوج و ارائه مقاله‌ای تحت عنوان «تحقیق و اجرا در خدمت مراتع منطقه زاگرس»

• معرفی از طرف وزارت کشاورزی برای همکاری تحقیقاتی با مرکز بین‌المللی تحقیقات دیم (ایکاردا) و اعزام به کشور سوریه

• داور و ویراستار مقالات علمی رشته مرتع و علوم وابسته مجله پژوهش و سازندگی

• داور و ویراستار کتب و نشریات در زمینه مرتع و رشته‌های وابسته، مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران

• سردبیر فصلنامه تحقیقات مرتع و بیابان مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع (که پس از بازنشستگی نیز به مدت چند سال ادامه داشت)

• معرفی اکوتیپ‌های جدید بومی و بیگانه سازگار و پرمحصول از گونه‌های مختلف گیاهان مراتع برای مناطق مختلف اکولوژیک کشور

◀ تقدیرنامه‌ها و تشویق‌ها:

- دریافت تقدیرنامه از وزیر منابع طبیعی در آبان ۱۳۴۹ بابت مشارکت در برگزاری کنفرانس آموزشی دامداران عمران منطقه‌ای
- تشویق و دریافت جایزه نقدی از دانشگاه و ایومینگ آمریکا به‌عنوان دانشجوی ممتاز رشته مرتع، ۱۹۷۹
- تشویق از طرف معاونت تحقیقاتی به‌دلیل موفقیت در برنامه‌های درسی دانشگاهی (خارج از کشور)، ۱۳۵۸
- تشویق از طرف معاونت تحقیقاتی و آموزشی به‌عنوان عضو کمیته بررسی طرح جامع تحقیقات، ۱۳۶۰
- تشویق از طرف معاونت تحقیقاتی و آموزشی به‌عنوان عضو کمیسیون هماهنگی و برنامه‌ریزی تحقیقات کشاورزی، ۱۳۶۳
- تشویق از طرف معاونت تحقیقاتی و آموزشی به‌عنوان فعالیت در اجرای وظایف محوله، ۱۳۶۴
- تشویق از طرف نایب‌رئیس ستاد انقلاب فرهنگی بابت همکاری در امر برنامه‌ریزی، ۱۳۶۴
- تشویق از طرف معاونت تحقیقات و آموزش به‌مناسبت فعالیت در کمیسیون هماهنگی، ۱۳۶۵
- تقدیر از سوی معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی در سال ۱۳۶۴ (دکتر عیسی کلانتری)
- دریافت تقدیرنامه از معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات بابت تلاش و همکاری ارزنده در تهیه و تدوین طرح جامع تحقیقات کشاورزی کشور، ایشان در این تاریخ عضو کمیته بررسی و تهیه طرح جامع تحقیقات کشاورزی بوده است.

◀ فعالیت‌های آموزشی:

- تدریس درس سازگاری و کشت گیاهان مرتعی در آموزشگاه گرگان در سال‌های مختلف در دهه ۴۰ و ۵۰
- تدریس در کلاس‌های آموزش کارشناسان جدیدالاستخدام و کلاس‌های تخصصی ازدیاد بذر و کارشناسان جهاد سازندگی در سال ۱۳۶۵
- تدریس درس «ارزیابی ساختار اکوسیستم‌های مرتعی» در مقطع دکتری براساس درخواست دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران در سال تحصیلی ۷۸-۷۹
- راهنمای دانشجویان در درس سمینار مرکز آموزش عالی امام خمینی در مقطع کارشناسی ارشد
- سرپرستی و مشاوره پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد دانشجویان رشته مرتع در دانشکده‌های منابع طبیعی کرج دانشگاه تهران و تربیت مدرس

◀ مقالات و کتب منتشر شده:

- عوامل مؤثر در استقرار نباتات مرتعی، دومین کنفرانس کارشناسان مرتع کشور، شیراز، ۱۳۴۹
- بهبود و توسعه مراتع و چراگاه‌های حوزه بحر خزر، دومین کنفرانس کارشناسان مرتع کشور، شیراز، ۱۳۴۹
- اصلاح مراتع فرسوده از طریق بررسی فصل کشت، عمق، روش و میزان کشت بذر نباتات مرتعی مقاوم به خشکی، نشریه شماره ۵ مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع، ۱۳۵۱.
- ارائه مقاله با عنوان ذیل در کنفرانس جهانی مرتع‌داری مسکو در سال ۱۳۵۳:

Rehabilitaaation of denuded rangelands Through the research on season, method, depth and palanting rate of dryland forage species.

- افزایش تولید مراتع فرسوده از طریق ایجاد بانکت و کاشت نباتات مرتعی، نشریه شماره ۱۷ مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع، ۱۳۵۴
- انتشار مقاله‌ای با عنوان: Traditional pastoralism in Iran در سمپوزیوم بین‌المللی توسعه مراتع در فلوریدا آمریکا
- معرفی انواع یونجه یک ساله و اهمیت کشت آن در تناوب زراعی اراضی دیم، سمینار سالانه غلات، مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، کرج، ۱۳۶۰
- ارائه مقاله در پانزدهمین کنگره بین‌المللی مرتع در کیوتو ژاپن (۱۳۶۴) با عنوان:

A Study on phenology, herbage yield and crude protein content of Native ecotypes of Red Brome Grasses of Iran

- تحقیق و اجرا در خدمت مراتع منطقه زاگرس، سمینار منابع طبیعی منطقه زاگرس، یاسوج، ۱۳۶۴
- بررسی خصوصیات ژنتیکی گیاهان مهم مرتعی، سمینار بانک ژن،

مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، کرج، ۱۳۶۵

- ارائه مقاله‌ای با عنوان «Introducing Some important shrubs and semi-woody forage species of Iran» در سمینار مرتع‌داری ایکو (سازمان همکاری‌های اقتصادی ایران ترکیه و پاکستان)، در تاریخ ۱۴-۱۲ مهر ۱۳۶۶، گرگان
- مطالعاتی پیرامون مناطق خشک و بیابانی، نشریه شماره ۵۵ مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع، ۱۳۶۸
- ارائه چهار مقاله تحقیقاتی پیرامون خصوصیات کمی و کیفی اکوتیپ‌های مختلف چهارگونه علف گندمی (گراس) مهم بومی مراتع ایران در دوازدهمین، پانزدهمین، شانزدهمین و هفدهمین کنگره بین‌المللی مرتع و مرتع‌داری (گراسلند) به ترتیب در سال‌های ۱۹۷۴، ۱۹۸۵، ۱۹۸۹ و ۱۹۹۳ در کشورهای روسیه، ژاپن، فرانسه و نیوزلند - استرالیا.
- ارائه مقاله در هفدهمین کنگره بین‌المللی مرتع در استرالیا و نیوزلند، زمستان سال ۱۳۷۱، (به همراه آقایان دکتر ملک‌پور و مهندس علیها) با عنوان: «Overall Quality and Quantity Evaluations of Native Ecotypes of Crested Wheat grasses of Iran»
- مقایسه میزان تولید ارقام یونجه در منطقه نیمه‌استپی دماوند، نشریه شماره ۱۱۶ مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع، ۱۳۷۳
- معرفی گیاهان مهم مرتعی و راهنمای کشت آنها برای مناطق مختلف ایران، نشریه شماره ۲۴ مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع، چاپ اول ۱۳۶۰، چاپ دوم ۱۳۷۳
- مروری بر تحقیقات مرتع در ایران، سمینار ملی مرتع و مرتع‌داری در ایران، اصفهان، ۱۳۷۳
- بررسی پاره‌ای از خصوصیات بوم‌زیستی مناطق خشک و نیمه‌خشک، دومین همایش ملی بیابان‌زایی و روش‌های مختلف بیابان‌زدایی، کرمان، ۱۳۷۵
- آقای مهندس مسعود علیها از اعضای هیئت‌علمی بازنشسته

بخش تحقیقات مرتع مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در طول حضور در سال‌های خدمت در مؤسسه همکاری نزدیکی با آقای دکتر پیمانی‌فرد داشتند. ایشان در ارتباط با شخصیت والای استاد گرانقدر آقای دکتر بهرام پیمانی‌فرد بیان می‌کنند: «در طول مدت ۱۵ سال ریاست بخش تحقیقات مرتع مؤسسه، ایشان همواره مدیریت سنجیده، راهنمایی‌های ارزنده، برخورد مؤدبانه با تمامی ارباب‌رجوع‌ها چه آشنا و چه غریبه و پذیرش همکاران جدید با روی باز داشتند و احترام و محبت و ارشاد پدرانانه و برادرانه ایشان در هنگام لزوم از ذهن‌ها پاک نخواهد شد. نکته‌سنجی، روابط عمومی قوی و برقراری ارتباط موثرانه توأم با خوشرویی ذاتی و صبر و حوصله در زمان پاسخگویی در ارزشیابی‌ها و بازدیدهای علمی، زبانشناختی است. شاید بیان یکی از نکته‌سنجی‌های طنزپردازانه ایشان که برای من (مهندس علیها) خاطره شده است، خالی از لطف نباشد «آقای دکتر پیمانی‌فرد از سوی مؤسسه به همراه گروهی به استان‌های شمال و شمال‌غرب اعزام شده بودند، خرابی راه‌ها و چندین بار خراب شدن خودرو و لندروور مستعمل، منجر به بهم‌ریختگی و تأخیر در اجرای برنامه‌ها و به تبع آن بی‌نظمی در جا و مکان و خواب و خوراک شده بود. پس از بازگشت از مأموریت، اینجانب برای ارائه گزارش فعالیت‌های ایستگاه همدند به حضورشان رسیدم، آقای دکتر پیمانی‌فرد در دفتر کارشان یک برگه مرخصی در دست داشتند، پس از احوالپرسی به شیوه خاص و شیرین خودشان، در قسمتی از برگه مرخصی که انواع درخواست مرخصی‌ها در آن درج شده بود، به سرعت یک مربع دقیقاً به اندازه دیگر مربع‌ها ترسیم و با خط بسیار خوشی که داشتند، در مقابل این مربع نوشتند مرخصی استهلاکی». آقای دکتر بهرام پیمانی‌فرد با کارنامه‌ای بسیار درخشان و ماندگار در تاریخ ۲۸ اسفند سال ۱۳۸۰ به افتخار بازنشستگی نائل آمدند، ولی بازنشستگی ایشان را از ارائه خدمات علمی باز نداشت و تا سال‌های اخیر به‌عنوان سردبیر فصلنامه علمی پژوهشی مرتع و بیابان با مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع همکاری می‌کردند. دور از ذهن نخواهد بود که بگوییم ایشان آئینه تمام‌نمای عبارت ارزشمند «پندار نیک، کردار نیک و گفتار نیک» هستند. زیرا در تمام طول عمر گران‌بهایشان با اخلاقی بسیار نیکو و پنداری نیکوتر همواره روشنی‌بخش محیط کار بوده و تمامی همکاران و افرادی که ایشان را می‌شناسند، تنها به نیک‌گفتاری و نیک‌رفتاری ایشان اشاره دارند. امید است که همواره سلامت و پاینده در جامعه محققین منابع طبیعی کشور پرفروغ باشند.

در پایان لازم می‌داند از مدیریت و پرسنل محترم امور اداری مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع که امکان مطالعه اسناد و مدارک را برای اینجانب فراهم کردند تشکر نمایم. همچنین از جناب آقای مهندس مسعود علیها برای مطالعه مقاله و ارائه پیشنهاداتی در جهت اصلاح و نیز ارائه برخی از عکس‌ها تشکر و قدردانی فراوان دارم.

شرکت در هفدهمین کنگره گراسلندها - نیوزلند، استرالیا - از راست (دکتر پیمانی‌فرد، دکتر ملک‌پور و مهندس علیها)